

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorile netranscise nu se pri-
mesc. — Manuscrisurile nu se
returnează.
INSERATE
se primesc la Administrațiunea în
Brașov și la următoarele
BUREURI de ANUNȚURI:
în Viena: la N. Dukas Nachf.,
Nur. Augenfeld & Emeric Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelt Nachf., Anton Oppelk.
în Budapesta: la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII. Erzsebet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR:
o serie garmond pe o coloană
10 bani pentru o publicare. —
Publicării mai dese după tari-
fă și învoială. — RECLAME pe
pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXV.

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
ABONAMENTUL PENTRU Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 2 fr. pe an.
PENTRU ROMÂNIA și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumeră la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la d-nii colatorii.
ABONAMENTUL PENTRU BRĂȘOV
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30, orașiu
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu anul în casă: Pe un an
24 cor., pe 6 luni 12 cor., pe trei
luni 6 corone. — Un exemplar
10 bani. — Atât acuzamentele
cât și inserțiunile sunt a se
plăti înainte.

Nr. 209.

Brașov, Luni-Marti 24 Septembrie (7 Octombrie).

1902.

NOU ABONAMENT LA „GAZETA TRANSILVANIEI“.

Cu 1 Octombrie st. v. 1902

se deschide nou abonament, la care invităm
pe toți amicii și sprijinitorii foiei noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: Pe un an 24
corone, pe șase luni 12 corone, pe trei luni
6 corone, pe o lună 2 corone.

Pentru România și străinătate: Pe un
an 40 franci, pe șase luni 20 franci, pe trei
luni 10 franci, pe o lună fr. 3.50.

Abonarea se poate face mai ușor
prin mandate postale.

ADMINISTRAȚIUNEA.

După serbările dela Șipca.

Au trecut și serbările dela Șipca. Marele duce Nicolae Nicolaevič, care a reprezentat la aceste serbări „tarismul liberator“ și „protegător“, a părăsit erii și Constantinopolul unde s'a dus să viziteze pe Sultanul. Prin această vizită, se dice, marele duce a voit să dovedească, că aniversarea dela Șipca n'a fost o demonstrație politică, ci a avut numai și numai caracterul unei serbări militare comemorative. Pentru a nu deștepta bănuială și a cruța susceptibilitățile celor din Yildiz-Chiosc, contele Ignatiev n'a însoțit pe marele duce la Constantinopol, cum se credea.

Tote acestea s'au făcut cu precauție și atitudine în general rezervată a presei rusești față cu aniversarea dela Șipca, a completat atitudinea precaută a Rușilor.

Der politica rusescă, credincioasă vechiei ei practice, s'a îngrijit și de partea neoficială a acțiunii sale și a știut pe delături să înflăcăreze pe Bulgari pentru sfânta misiune a rusismului, dela care aceștia așteptă realizarea tuturor visurilor lor. Contele panrus Ignatiev, care n'avea ce căuta la Constantinopol, a fost trimis la Sofia ca să mângăie pe Bulgarii din capitală, cari erau atât de întristați, pentru-că marele duce cu oficerii săi i-a fost incunjurat. Și Ignatiev fu primit la Sofia ca un prinț cu ovațiuni entusiaste.

Nu de aș se de erii se datéză relațiile contelui Ignatiev cu elementele turbulente din Bulgaria. Ele sunt așa de vechi, încât se putea foarte bine serba cu ocaziunea această și aniversarea de mai bine de trei-zeci de ani a uneltirilor acestui conte rusesc în Balcani.

Politica de duplicitate a Rusiei, în orientul european, e așa de veche și mult înrădăcinată acolo, încât asigurările diplomației și a presei rusești, că Țarul este contrar orî căror schimbări a stărei actuale în Peninsula balcanică, apar mai mult

numai ca un paravan menit a ascunde înderțul său planurile adevărate ale politicii rusești.

Ceea ce a voit să ajungă în timpul din urmă politica rusescă, a fost de a deveni stăpână peste tot curentul revoluționar din Bulgaria. De aceea a stăruit guvernul rusesc așa de mult să fie strins cu ușa comitetul macedonean, care începuse a bate câmpii cu agitațiile sale și nu se ținea cum se cerea de poruncile protectorilor. În genere Rușii au adoptat de mult devisa sănătoasă românească, la care din nenorocire tocmai Românii nu prea țin: *de a tace și a face.*

În sensul acesta se pronunță tocmai acum „Novoie-Vremia“, unul din diarele rusești inspirate de guvernul dela Petersburg, dîcînd: „Ceea-ce a lipsit la Șipca a fost muzica lărmuitoare a viitorului, și de acesta putem numai să ne bucurăm sincer, deoarece viitorul peninsulei balcanice trebuie să se manifesteze prin muncă serioasă slavică nu prin cuvîntări ațîțitoare de certe. De altfel trecutul garantează pentru viitor...“

Pentru moment „munca slavică“, ce formeză așa dîcînd stafagiul serbărilor dela Șipca e mai mult decât serioasă, e temerară. Și nu va trece mult până vor eși din sac ghiarele celor ce știu să manevreze de-odată cu apă și cu foc, după cum le vine mai bine la socotelă.

De-odată cu vestea, că aproape de granița turcescă se află un mare duce și o mulțime de oficeri ruși, cari fraternizează cu prințul bulgar, s'a lătit ca fulgerul printre Bulgarii din Macedonia, semnalul dat de comitetul macedonean, că a sosit momentul ca să se răscole cu toții în Macedonia. Banderile bulgare au început pretutindenî activitatea lor distrugătoare și omoritoare. Din Bulgaria sosesc dîlnic vești tot mai îngrozitoare despre isprăvile acestor bande și despre concursul sêlbatic, ce li-l dă populațiunea bulgară fanatisată din Macedonia. Se spune că ținuturî întregi sunt în flăcări. Districtele Monastir și Castoria s'au ajuns de desevîrșire în mîna răsculaților, ce sunt în număr de peste trei mii omeni. Și așa mai departe.

Comitetul macedonen prin diarul sên „Reformi“ ațîță necontentit la răscolă. Și n'astfel de momente e primit cu entusiasm contele Ignatiev în Sofia! C'o dî înainte de sosirea lui aici se ține un mare meeting macedonen, care decide să se adreseze către marile puteri și în deosebi către Rusia cu rugarea de a se interesa de sôrtea Macedonenilor!

Cum își inchipuesc cei ce pres-téză aș „munca slavică“ în Balcani intervenția Rusiei, ce o reclamă? De sigur ei își inchipuesc în mod deosebit viitorul peninsulei balcanice. Din norocire însă, pe lângă Rusia și colaboratorii ei din Balcani, mai sunt și alte puteri, cari se interesează de sôrtea popórelor de sub stăpânirea Turciei și nu vor tolera să se răstörne echilibrul, ce garantează pacea în rêsăritul Europei.

Tratările asupra pactului urméză éráși în Budapesta. Ministru-președinte austriac Dr. Koerber cu miniștri de resort și cu referenții de specialitate, au sosit deja Sâmbătă séra în capitala ungară. Oficiosul „Magyar Nemzet“ relevéză din acest incident următoarele:

Aș în ajutorul reluării tractărilor, dorim a accentua din nou, că publicul nostru este cu desăvîrșire incorect informat de acele diare, cari dîc, că pactul este gata. *Nu este arangiat încă complexul ces-tiunilor economice pendente între cele două state.* Și după tratările, ce s'au ținut în urmă la Viena timp de 10 zile, *au rămas neresolvite diferențe foarte serioase.* Se va încerca înlăturarea acestor diferențe în conferențele, ce le vor ține cei 8 membri ai cabinetelor...

Acastă declarație a oficiosului ungu-resc, e destul de elocuentă.

Se poate? Se vorbește, că în ministriul unguresc de interne se urméză colectarea de date pentru *lărgirea dreptului electoral*, respective pentru stabilirea *cen-sului electoral unitar.* Se fac încercări pentru a-se constata, care ar fi numărul alegătorilor, pe lângă un cens de 10 corone. — Se poate? Noi șcim, că guvernul unguresc tot-déuna s'a îngrozit de o reformă electorală în direcția acesta. Cu greu ne vine a crede, că d-l Szell, cedând presiunilor, ar avé de gînd să facă așa ceva.

Coalitiune ruso-franceso-germană. A făcut mare senzație un articol publicat de prințul Mescerski în „Figaro“, în care desfășură necesitatea, ca Franța, Rusia și Germania să rămână strîns unite. Prințul crede, că dintre ces-tiunile actuale pendente cele mai însemnate, adecă ces-tiunile coloniale, numai printro coalitiune s'ar puté resolvi. Prințul invită apoi cercurile competente franceze, să cruțe sentimentele religioase ale națiunii franceze și să se silința a crea o situație asemenea aceeaia de pe timpul încheierii alianței ruso-francese. — Prințul Mescerski, care actualmente petrece în Paris, este amic intim al Țarului.

„Corda Fratres“ în Veneția.

Pe lângă cele ce ni-s'au raportat până acuma despre inaugurarea reuniunii internaționale a studenților din Veneția, mai dăm următoarele amănunte:

Studenții, adunați în piața San-Marco, au pornit în cortegiu, precedați de stegarii societății „Corda Fratres“, către Ateneu.

Asistau primarul Veneției, contele Grimani, cavalerul Londero, reprezentantul prefectului, profesorul Riccoboni, președintele Ateneului, profesorul Castelnuovo, vice-directorul școlei superioare de comerțiu, deputatul Tecchio, cavalerul Aio, vice-președintele Camerei de comerțiu.

După sosirea studenților la Ateneu, a luat cuvîntul profesorul Riccoboni aducînd tinerimei studioase din totă lumea salutarea vechiului Ateneu. A urat, ca întrunirea să fie rodnică în inițiative nobile. (Aplause).

Primarul Grimani a salutat, în numele Veneției, pe studenți, ale căror nobile porniri le admiră. A vorbit de scopurile societății „Corda Fratres“, exprimîndu-și fericirea, că Veneția a avut onóra d'a da ospitalitate membrilor congresului.

Cavalerul Londero a prezentat congresiștilor salutările prefectului. Profesorul Castelnuovo a adus salutările școlei superioare de comerțiu. El adreséză tinerilor o caldă urare. *Jacchia* vorbește în numele consulatului italian de la „Corda Fratres“, salutând pe congresiști și amintind de Zola.

Dintre studenții români a vorbit *Xeni*, exprimînd *salutarea cordială și frățescă a tuturor studenților români.* Aduce laude Italiei și societății „Corda Fratres“ dîcînd, că Românii ar fi fericiți, dacă ar puté să aducă prin opera lor foloșe societății. El e convins, că mai mult decât progresele științei, ceea-ce trebuie făcut pentru asigurarea progresului rasei omenești e cucerirea inimelor și cucerirea sufletelor. (Aplause generale). Fără această cucerire, toate progresele omenești nu servesc, decât la distrucțiunea noastră. (Aplause).

Mulțumesc autorităților asigurându-le, că întorcîndu-se în România, studenții români vor face totul pentru a înlătura greutățile, ce există în federațiune.

„Cu această convingere am venit, încheie *Xeni*. Vom pleca ducînd pretutindenî strigătul de speranță și ordine: Trăiescă „Corda Fratres!“

Aplause îndelungî acoper ultimele cuvinte ale acestui discurs. Studenții franceși, *Provansal* și *Delamarche*, mulțumesc în numele colegilor lor pentru salutarea adusă memoriei lui Zola. După cetirea depeșilor de adesiune, vorbește studentul *Persia*, aducînd congresiștilor o salutare în numele Romei.

Sedința s'a ridicat în strigătele de: Sê trăiescă Italia! Sê trăiescă România! Sê trăiescă „Corda Fratres!“

Lăsăm să urmeze acum amănunte despre decursul ședinței de Vineri.

Sedința de Vineri s'a deschis sub președinția lui *Jacchia*, asistat de vice-președinții secțiunilor reprezentate la congres.

Președintele cetesce telegrama lui *Giglio-Tos*, președintele federațiunii, care cere amânarea ședinței, neputînd sosi aș la Veneția.

Congresul votéză, ca cel mai vechi vice-președinte să ia președinția.

Studenții Hanuș și Capeleanu cer să se intervertéză ordinea de dî, pentru-că congresul să decidă, *dacă Ioan Scurtu este sêu nu vice-președintele secțiunii române.*

Se urméză o discuție înfierbîntată asupra unei propuneri, de a se admite o secție a studenților evrei.

Discuțiunile urméză îndelung și sgomotóse.

Francesii și Italianii susțin, că toate națiunile trebuie să evite ori-ce ocașie de discordie.

Provansal propune următoarea moțiune:

„Reuniunea internațională din Veneția, după-ce a audit explicațiile delegaților români și ai secțiunii speciale, hotărăscesc — sub reserva aprobării congresului al treilea — desființarea secțiunilor speciale. Toți studenții din ori-ce țară, au a face parte din secțiunea națională a acelei țări, cu aceleași drepturi și datorii ca și ceilalți studenți.“

Moțiunea acesta e aprobată de Italiani, Francesi și Germani și desaprobată de Români.

În ședința de după améđi, studentul român *Xeni* vorbește contra purtării președintelui Ludwig către Scurtu. Susține nelegalitatea rezoluțiunii luată de Ludwig și cere ca întrunirea să-l blameze prin voturile sale.

Relevéză apoi purtarea ministrului de instrucție unguresc *Walliss*, care a interzis studenților români, cari locuiesc în Ungaria, să vie la Veneția. Își exprimă dorința, ca consiliul federaților să trimită

Regele Carol la manevre. M. S. Regele Carol va părăsi Sinaia, Joi dimineața 26 Sept. v. cu tren special, pentru a merge la manevre. Regele va petrece noaptea de 26 spre 27 în tren, între stațiile Titu și Găești. La 27 Vineri va urma mișcarea trupelor și la 28 Sâmbătă va preșida la Târgoviște marele banchet militar pe care Regele îl oferă ofițerilor superiori. Duminecă 29 Sept. v. va avea loc mare revistă în fața Măiestății Sale, a principelui de Saxa Meiningen și a Altelor Lor Regale.

Hymen. Dădăna Dr. Elena Pușcariu născută A. Densușianu și domnul Dr. Emil Pușcariu, au onora a vă face cunoscut căsătoria lor, celebrată în București în ziua de 19 Septembrie v. 1902. Iași.

Ciugăii din Moldova. Cineva se plânge amar în „Bud. Hirap“ de Sâmbătă, că Ciugăii catolici din Moldova pier vânduț cu ochii. Pe când la 1844 erau în comunele din diecesa Iașilor 35,977 romano-catolici, pe atunci după recensământul de la 1900 numărul lor este numai de 26,591. În timp de 50 ani ei au scăzut deci cu 10,000. Foile ungurești dic, că împrejurarea acesta se datorește nepăsării diplomației austro-ungare de-o parte, și de altă parte „netoleranței“ Românilor ortodocși. — Vom reveni.

Scopul vizitei marelui duce Nicolaevici la Constantinopol a fost de a dovedi, că serbările de la Șipca n'au avut caracter de demonstrațiune politică.

Serbările din Turnu-Severin. Inainte cu câte-va zile Reuniunea română de cant și musică din Caransebeș a sosit în Turnu-Severin, ca să întorcă visita, ce li-o făcuse Caransebeșenilor societatea de cant „Doina“ din Turnu-Severin. Cântăreții noștri bănațeni au fost primiți cu multă căldură de către frații de dincolo și diarele de acolo descriu cu colorii vii serbările aranjate cu această ocaziune. Vom aduce și noi amănunte.

Reforma legii despre pensiunea învățătorilor nu va forma nici în sesiunea viitoare a dietei ungurești obiect de discuțiune. La intervenția ministrului de finanțe ea s'a amânat pe 1904, când se speră, că se va pute satisface pretensiunilor noiei legi, care îngreunăză statul cu sume mari. Pentru anul viitor ministrul de culte a cerut suma de 600.000 cor. pentru pensiunea învățătorilor, și ministrul de finanțe a răspuns, că nu poate da atâta. De aici vine amânarea. — Tote acestea, observă „Alkotmany“ după care luăm scirea aceasta, le aflăm foarte firesci. Invățătorii nefiind tunuri, ei trebuie să mai aștepte până se va implini pofta lui Krieghammer...

Circulară secretă rusescă. Guvernul rus a adresat o circulară secretă diarelor, prin care le opresce de a scrie despre familia împărătescă, despre Mandciuria și drumurile de fer chinezesci, despre finanțele persiane, despre școlile studenților, despre arestări, despre procesele politice, despre sinucideri, despre Leon Tolstoi și despre sfântul Sinod.

Testamentul lui Zola. Se telegrafiză din Paris: Mobila în care era păstrat testamentul lui Emile Zola a fost deschisă, fiind de față dădăna Zola. Testamentul este închis într'un plic sigilat, care conform dispozițiunilor legii, va fi deschis de președintele tribunalului civil. Se scie totuși, dintr'un document deschis, care se afla lângă plicul ce conține testamentul, că dădăna Zola este numită legatară universală și că defunctul n'a luat nici o dispozițiune cu privire la înmormântarea sa.

Bandit liberat din închisore. Unul din bandiții celebri ai Moldovei, care fusese spaima țării de sus, acum două-zeci de ani, va părăsi zilele acestea Oena. El fusese condamnat la muncă silnică pe totă viața. Purtarea sa cuviincioasă a făcut pe directorul închisorei să facă un raport pentru grațierea lui, după-ce condamnatul tăiasă sare timp de 20 ani. Vasile Codău, e numele faimosului bandit de odinioară.

Va fi pus în libertate peste câte-va zile, fiind dus mai întâi pe la penitenciarul din Botoșani, pentru a i-se face formalitățile de liberare. El este în vârstă de 55 de ani și va avea și surprinderea tot-odată, să vadă la închisore din Botoșani pe directorul închisorei d-l Buzilă, tot acela, care acum 20 de ani îl arestase cel dintâiu pe când era primarul unei comune.

Reuniunea meseriașilor și economilor din Alba-Iulia invită la producțiunea declam.-teatrală împreună cu dans. ce se va arangia Duminecă în 12 Octombrie st. n. 1902, în sala cea mare de la hotel „Europa“. Inceputul la 7½ ore sora. Prețul de intrare: Locul I 2 cor., locul II 1.60 fil., locul III 1.20 fil., locul de stat 60 fil. Bilete se pot procura în prăvălia d-lui P. S. Cirlea, și sora la cassă. Venitul curat este destinat pentru cassa Reuniunii.

Parisul Orientului.*

De Sebestyén Ede.

În nemijlocita noastră apropiere, și totuși atât de departe de interesarea noastră, un oraș plăcut cu viață sgomotosă înaintează cu pași repezi pe drumul dezvoltării, care duce la caracterul de oraș universal. Locuitorii săi îl numesc Parisul orientului și cu drept cuvânt. Așa îl numesc în mod ironic și Germanii, ironia lor înse ne-dreptă, isvorită din ciuda, fiindcă orașul și întreaga țară preferă cultura franceză în loc de cea germană.

Parisul Orientului, Bucureștii, este de o vristă cu Budapesta. Inainte de asta cu cinci-șeci de ani nu era, decât un cuib miserabil, plin de o adunătură de popore orientale. Prin strășile sale înguste nu sufla vântul culturai apropiate, viitorul regat român și capitala națională nu exista nici măcar în fantasia. Prin strășile lui neluminate, când se întuneca, oamenii nu puteau umbla, decât cu felinarul, pe care fie-care îl ducea în mână și cine umbla fără felinar era persoană suspectă, care era dus să petreacă noaptea în arest. Astăzi cine vede acest oraș, crede că data acesta istorică este o esagerare de necrețut, un basm reuțacios. Pe bulevardele lui magazine parisiene, publicul îmbrăcat după moda franceză, în locul strășilor înguste de odinioară parcuri, piețe mari și edificii publice grandioase. Circulația trăsurilor în oraș și în afară de oraș, pe șosea de două ori mai lată de cât calea *Stefaniei* din Budapesta, este amețitoare și își scanteiesc ochii de luxul, care este trăsătura comună a pasagerilor din calesele elegante.

Este mare păcat, că publicul maghiar cunoșce atât de puțin România și capitala ei, așa că nu scie nimic mai mult, decât ce cetesce în nisele sciri și varietăți de diare resfrate. În acest oraș, pe care la noi din neorientare îl desconsideră și ignorază, se fac lucruri mari în interesul măririi naționale viitoare. În acest oraș cultura are multe cuiburi însemnate. Toți oamenii mai de seamă ai vieții sociale și politice, ai presei și artelor, lucrăză cu zel și cunoșcințe temeinice întru educația națiunii și dezvoltarea țării. O întreagă serie a problemelor economice, de rassa, culturale și umanitare este deja în lucrare, și acela, care vede cu câte greutate și a se lupta cei ce pun primele brazde, cu câtă sfortare trebuie să străbată pe drumurile ne-umbrate și cum voința tare triumfăză asupra neculturai avitice, acupra sărăciei și trândăviei tradiționale, reportând succese din ce în ce mai frumoșe; acela, care le vede toate acestea, nu se mai îndoiesce de mărirea, poate cam îndepărtată încă, der sigură a acestui oraș, a acestei țări...

În București se află 9 spitaleuri mari, ceea-ce arată măsura justă a gradului cultural. Aceste spitaleuri sunt în parte creațiuni comunale și de stat, în parte însă s'au înființat și se întrețin din fonduri particulare. Pe pacienții, cari se presentă aici, nu-i întrăbă nimica, le trec în registre numele și domiciliul. Nu li se cere

nici legitimație, nici atestat de paupertate; cine e bolnav acela trebuie îngrijit, cine e sora îl curăză în numele lui Dumneșeu. Asta este credința lor. Trei-șeci și șapte de procente a pacienților sunt supuși străini în cea mai mare parte *Maghiari*.

Bucureștii însă este bogat nu numai în instituțiuni filantropice, ci și în instituțiuni culturale. Afară de universitatea sa și de institutul bacteriologic, pe care îl conduce *Maghiarul* (sic!) Dr. Babeș, mai are și un mușeu frumos și multe școle secundare. Frumosă instituțiune mai este și *Ateneul*, înființat din inițiativa socială pentru cultivarea sciințelor și artelor. Zidirea este creia unii arhitect franceși și în parter este aședată biblioteca, în etaj pinacoteca și sala cea mare este ajustată cu mult gust pentru concerte și conferențe. Mișcarea sciințifică, literară și artistică peste tot este foarte viuă în capitala română. Publicul frecuentăză cu același zel conferențele sciințifice de la Ateneu, pe cât de cu zel cetesce literatura franceză (pe cea din patria mai puțin!) și pe cât de cu zel alergă la Teatrul Național, la teatrul liric, mai ales când dau reprezentații trupele străine.

În tôte privințele este importantă și pressa din București. Aici apar patru-spre-șeci diare cotidiene. Cel mai mare este „*Universul*“, care în împrejurări normale are un tiraj de 80.000 esemplare, când se întemplă însă evenimente estra-ordinare apare în tiraj de două-ori atâta. Intre diarele mari se numără încă: *Epoca*, *Adevărul*, *Voința Națională* și *L'indépendance Roumaine*. Celelalte, între cari și două în limba germană, sunt de-o însemnătate mai mică.

Intre edificii publice moderne cel mai frumos este palatul poștelor, care se întinde spre patru străși, și în apropierea lui se află ca o vrednică vecină Cassa de depuneri. Ministeriile sunt de asemenea edificii monumentale, mai ales ministeriul justiției. Cu atât mai modest este însă palatul regal, în centrul orașului și într'o imediată vecinătate burgheză. Tot așa de modestă este și Camera, de pe edificiul căreia nu se cunoșce de loc marea ei importanță. Intre edificii private cel mai splendid este palatul *Sturdzeștilor*, sunt însă și altele multe, cari se pot asemăna cu acesta. Peste tot Bucureștii este orașul caselor private și al grădinilor, pentru-că aici nu le plac nici curțile goale, nici casele prea populate. Sistemul caselor familiare face ca orașul să fie atât de întins, și tot acesta îi dă aerul de oraș bogat, făcându-l în același timp amical și dragălaș. Acest oraș cuceresce cu amenitățile sale și cu viața sa socială pulsantă, și cu munca, ce vedem că se desfășoră aici, impune. Acestea singure sunt motive destul de grave, pentru-ca Maghiarii să vină cât mai des aici. Afară de acestea însă mai avem și alte motive, pentru-ca să ne cunoșcem reciproc. Comunitatea intereselor noastre iese la ivelă din ce în ce mai mult și cere din ce în ce mai imperios înlăturarea neînțelegerilor.

Sciri din România.

— Următorii atașai militari străini vor asista la manevrele regale ale armatei române: D-nii colonel Signorile (Italia), lt.-colonel Tairhalm (Anglia), lt.-colonel Leontiew (Rusia), lt.-colonel Hadiz Chweketbey și căpitanul Kizei-bey (Turcia), maior Pellarin (Franța), maior Rosvadowschi (Austro-Ungaria), căpitan de Milius (Germania), căpitan Kondojanis (Grecia.)

— Indiviții Ilie Gavrilă, Costea Vasilie și femeia Ana Flueraș, supuși austro-ungari, au fost espulsați din România prin punctul Riu-Vadului.

— D-l Eugeniu Stătescu ministru de justiție, a adresat un ordin circular tuturor judecătorilor de pace, pentru a supraveghia de aproape pe practicanții de pe lângă judecătorii de ocol, cari se dedau la tot felul de speculațiuni ilicite.

— Pe muntele Ciahlău s'a aședat de trei zile un strat de zăpadă de mai bine de o jumătate metru, și frigul e ca în mijlocul lui Ianuarie.

— *Aurul* este atât de abundant în țară, încât lefurile funcționarilor publici se vor plăti în napoleoni.

— D-l Doctor Minovic, directorul institutului medico-legal din București, a dăruit acestui institut strălucita sa bibliotecă, conținând mai multe mii de volume, dintre cari unele sunt foarte rare și prețioșe.

Teatru german.

Societatea teatrală germană ș'a început ciclul de reprezentațiuni [Sâmbătă cu comedia „*Renaissance*“ de Schöthan și Koppel-Elfeld. Inainte de a-se începe reprezentațiunea, regisorul în numele directorului, care e bolnav, a salut publicul brașoven, prin câte-va cuvinte călduroșe, amintind, că tocmai în ziua aceea s'au implinit zece ani de când directorul Leo Bauer dă reprezentațiuni cu societatea lui la Brașov și Sibiu.

Comedia în versuri sus amintită ș'a mai dat și acum un an aici. Reprezentațiunea de Sâmbătă însă, a fost cu mult mai superioară. Ansamblul întreg a fost foarte satisfăcător. S'au distins prin jocul lor d-rele Brunner și Lori Weiser, d-l Redl (comic), d-l Liebesny, o nouă și bună achizițiune pentru societate. Pe d-l Seger îl cunoșcem mai de mult ca eminent actor.

Comedia „*Eine mit talent*“ de Duminecă a fost foarte viuă și hazlie, stîrnind multă ilaritate în public. Der mai cu haz a fost duetul între actul III în care au escelat d-ra Vali Paak și d-l Redl, al căror joc umoristic a fost mult aplaudat. Măne, Marți, se va da opereta „*Die Puppe*“ de Edmond Andran ca novitate.

ULTIME SCIRI.

Veneția, 5 Octombrie. Escursiunea la insulele Estuario s'a făcut eră, luând parte toți congresiștii. Pretutindeni populația i-a primit cu entusiasm. Studenții români au fost călduros aclamați. Primăria a oferit studenților un dejun pe bordul vaporelor. Studenții români, dimpreună cu vr'o 50 studenți italieni, vor pleca de aici spre România Lună sora la orele 7 cu un vapor unguresc.

Sofia, 5 Octombrie. Conteșea Ignatiew au sosit aici și au fost primiți la gară de către un reprezentant al principelui, ministrii, primar și consilieri. Publicul a făcut lui Ignatiew ovațiuni sgomotose.

Belgrad, 5 Octombrie. La Precaz, în Serbia vechie, se așteptă o nouă ciocnire între trupele turcesci și albaneze, cari s'au concentrat aici, după-ce Șemsi-pașa i-a gonit din satele Brabonici și Drenița, cari au fost arse. Șemsi-pașa cu 4 batalioane și 6 tunuri, se apropie de Precaz.

Papa Lea XIII bea apă minerală ung. Papa care se bucură de o etate foarte înaintată și de o forță vitală admirabilă, după cum reese din scrisoreea unui prelat din Roma, bea apă amară „marea Palme“ cu care Sfinția Sa este foarte mulțămit. Proprietarul isvorului Ioan Loser c. s. r. life-rant de curte în Budapesta, a fost înscințat din parte competentă în terminii cei mai măgulitori.

Sosiți în Brașov.

Pe ziua de 4 Octombrie 1902.

H. Pomulverde: D-na Vikovini, S. Sangeorgiu; Tebosu, Comana; Otrobán. Budapesta; Kardos, S. Sangeorgiu; Feder, Bregenz; Nicolau, Ploiesci; Hauser, București; D-na Polberth, Sighișora.

H. Europa: Sparger. Budapesta; Kris haber, Viena; Weinrich, Oradea-mare; Stahlberg, Viena; Șeitan, Brăila.

H. București: Domja, S. Sangeorgiu Horvath, Budapesta; Cordescu, București; Borzea Viștea de jos; Cuitas, Sibiu.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**

Redactor responsabil: **Traian H. Pop.**

*) Articol publicat în „Magyarország“.

Dela „Tipografia A. Mureşlanu“ din Braşov, se pot procura următoarele cărţi:

(La cărţile aici înscrise este a se mai adauge pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandatie.)

Taina norocului seu Povestea satului Nemerniceni de Tache Brânduş. Această carte e foarte potrivită pentru poporul nostru şi costă 1 cor. (+ 10 b. p.)

Balade populare de Avram Corcea costă cor. 1.60 plus 10 b. porto. Pentru România 3 lei 20 b.

Banca de scôlă de J. Dariu, 30 b. plus 10 b. p.)

Disciplina în serviciul educaţiunii de I. Dariu, 40 b. (plus porto 10 b.)

Idealul învăţătorului român de I. Dariu, 40 b (plus porto 10 b.)

Tragedia Calvarului de abat. Henry Bolo traducere în românească de membrii soc. de lect. „Inocenţiu M. Clain“ din (Blaşiu. Preţul 2 cor. pentru România. 3 lei plus 20 b. porto.)

Lilice dela Pind, poezii macedonene-originale şi daco-române de P. Vulcan, cor. 2 (pl. porto 10 b.)

Cartea Săténului, romanele de Em. Părdăanu cor. 1 (pl. 5 b. por.)

„In veltóre“ romanele şi impresii de Vlăduţă, cor. 1-25 (porto 10 b.)

„Amicul tineretii“, Anul I. fôia de cunoştinţe folositoare de prof. I. Meşil, legat în păreţi tari costă 5 cor. (por. 20 b.)

Dietetica populară, scrisă cu deosebită consideraţiune la model de veşuire a ţeranului român, de Simeon Stoica, medic pensionat. Conţine vre-o 25 figuri în text. Se vinde acum în loc de cor. 1.60 cu 1 cor. + 10 b. porto;

Umbre şi lumini poezii de Em. Părdăanu, cor. 2-50 (porto 20 b.)

Cugete şi consideraţiuni din experienţele lui Arghirobarb. Conţine 170 de sfaturi înţelepte, scôse din păţania vieţii. Preţul 20 b. (cu posta 24 b.)

Pilde şi sfaturi pentru popor, de Ioan Pop Reteganul. Cartea conţine vre-o 24 descrieri, cari cuprind diferite învăţături pentru trebuinţele ţeranilor noştri. 50 b (+ 10 b. porto.)

Logodnica contelui Stuart, povestire din viaţa Românilor bihoreni, de L. Rudow-Suciu. 148 pag. 8°. Preţul 1 cor (+ 10 b. porto.)

Povestea despre prinţul Ahmed al Kamel seu Pribeagul îndrăgostit Tradusă de Dr. T. Preţul 60 b. (+ 6 b. porto.)

Buchetul, culegere de cântări bétrănescé şi nationale de I. Pop Reteganul. Preţul 50 b. (cu porto 56 b.)

Risete şi zîmbete, de T. V. Gheaja, cu 254 de anecdote, păcălituri şi povestiri glumeţe. Preţul 60 b. (cu posta 70 b.)

125 chivitură de cari strigă feciorii în joc, de I. P. Reteganul. Pr. 24 b. cu porto 30 b.

Nopti de érnă romanele pentru popor, de George Simu. Conţine romanele cu tendinţe morale. Form. 4º 250 pag. Preţul cor. 1.20 (cu posta cor. 1.30)

Opăşuri, cât cioplite cât pilite şi la lume opăşite, de I. P. Reteganul. Vre-o 60 de poezii glumeţe. Pr. 80 b. (+ p. 10 b.)

Schiţe din Italia de Teodor Bulc, preţul 2 cor. (+ 20 b. porto.)

Amintiri din Grecia de Teodor Bulc; preţul cor. 1.20 (plus 10 b. porto.)

Poezii populare despre Avram Iancu adunate şi publicate de Simeon Fl. Marian. Preţul 1 cor. (+ 10 b. porto)

Musa Someşană, poezii populare din jurnalul Năsăndului, culesse de Iuliu Bogdan. Preţul 50 b. (cu posta 56 b.)

Teoria dramei cu un tractat introductiv despre frumos şi artă de prof. Dr. Iosif Blaga. Preţul corone 3.60 (plus 30 b. porto.)

„Pe pragul mormântului“, de preţul G. Simu, conţine veruri funebrele pentru popor şi pentru inteligenţă. Pr. 50 bani (+ 6 b. porto.)

Nu mă uita! Colecţiune de versuri pentru ocazii funebre. Aranjată prin N. F. Neorăţiu. Ediţ. IV. Preţul 50 bani. (+ 5 b. p.)

Bocete adică Cântări la morţi, adunate de I. Pop-Reteganul. Preţul 80 bani (+ 10 b. p.)

Cursul losurilor private

din 4 Oct. 1902.

Table with columns for currency type (Basilica, Credit, Clary 40 fl. m., etc.), amount, and exchange rate.

Bursa de mărfuri din Budapesta.

din 3 Oct. 1902.

Table with columns for grain types (Grâu Bănăţenesc, Grâu dela Tisa, etc.), quality, and price per 100 kilograms.

Table with columns for various goods (Săcara, Orz., Ovăs, Cucuruz, etc.), quality, and price per 100 kilograms.

Table with columns for products (Săm. de trifoiu, Ulei de rapiţă, etc.), quality, and price per 100 kilograms.

Bursa de Bucuresci

din 4 Oct 1902

Table with columns for values, interest rates, and exchange rates for various banks and securities.

Scompturi:

Table with columns for bank names (Banca na. a Rom., Avansuri pe efecte, etc.), interest rates, and exchange rates.

„Gazeta Transilvaniei“ cu numărul a 10 fl. se vinde la Eremias Nepoţii.

Nr. 14688—1902.

PUBLICAŢIUNE

De ôre-ce Otilia Vitéz cu cerearea sa dela 24 Septembrie 1902, a renunţat dela dreptul industrial de a practica meseria de plăsare, acordat cu nr. 6954—1900 m şi nu mai intenţionează a continua această meserie, de aceea dreptul ei industrial, prin această se declară de abrogat

Acăsta se aduce la cunoştinţa publică, cu aceea observare, că toţi aceia, cari reflectează la vre-o desdaunare, seu au vre-o pretensiune faţă de biroul de plasare al Otiliei Vitéz, se provocă, ca pentru validitatea drepturilor lor să-şi înainteze reclamaţiunile lor în această provincă la acest magistrat până la 10 Oct, a. c. cu atât mai vèrtos, căci după expirarea acestui termen cautiunea depusă la acest oficiu de Otilia Vitéz, se va estrada respectivei.

Brassó, 30 Septembrie 1902.

1—2,(700) Magistratul oraşenesc.

Nr. 6249—1902.

PUBLICAŢIUNE,

referitoare la petrecerea în călele de dare a tuturor soiurilor de dare pe anul curent.

Deşi sub nr. 5861—1902 s'a emis provocare specială din partea acestui oficiu; totuşi o parte însemnată a cetăţenilor contribuabili nu şi-au prezentat călele de dare spre a li-se petrece în acelea suma cât are se o plătescă la fie-care soiul dare pe anul curent.

De aceea se provocă cetăţenimea contribuabilă a-şi presenta negreşit călele de dare la acest oficiu în termenul dela 6—13 Octobrie 1902.

Cei-ce nu vor urma provocărei, vor fi pedepsiţi pentru disordine cu 10 corone.

Brassó, în 2 Septembrie 1902.

1—2 (701) Perceptoratul oraşenesc

Nr. 14499—1902

PUBLICAŢIUNE

referitoare la formarea de nou a catastrului de pe hotarul oraşenesc.

Comisarul reg. pentru catastru domnul Adolf Barth ne incunoscifică, că tocmai acum face clasificarea singuraticelor piese de pământ de pe hotarul oraşenesc şi că lucrarea sa o îndeplineşte după table în următorul şir:

- II. tablă. La pôlele Têmpei dincolo şi dincôci de dealul Furcilor.
III. tablă. Nou.
IV. tablă. Dêrstele.
V. tablă. Timişul de jos.
VI. tablă. Intre calea tramvaiului şi intre drumul Dêrstelor.
VII. tablă. Intre calea ferată de stat şi intre drumul Dêrstelor.
VIII. tablă. Intre drumul ferat de stat şi intre riul Timişului.

IX. tablă. Din sus de drumul Zizinului.
X tablă. Din jos de drumul Zizinului.

XI. tablă. Imprejurul fabricelor
XII. tablă. Intre drumul Trei scaunelor şi intre drumul de fer.

XIII. tablă. Intre drumul St. Petruului şi intre drumul ferat dincolo de riul Timişului.

XIV. tablă. Din jos de gara drumului ferat.

XV. tablă. Dinaintea abatorului

XVI. tablă. Dealungul drumului St-Petruului.

XVII. tablă. Dincôci de stupina lui Fabricius.

XVIII. tablă. Lângă stupina lui Fabricius.

XIX. tablă. Lângă stupina lui Steriu.

XX. tablă. Intre drumul Feldi-ôrei şi intre drumul ferat.

XXI. tablă. Intre drumul Feldi-ôrei şi intre drumul Tilivechiu.

XXII. tablă. De lângă Ciocanul de bătut aramă.

XXIII. tablă. Livadia cea mare de fênaţe.

XXIV. tablă. Rogózele mari.

XXV. tablă. Pășunea viţelilor.

XXVI. tablă. Stupinele dinaintea păşunii viţelilor.

XXVII. tablă. Stafenele.

XXVIII. tablă. Intre drumul din Tilivechiu şi intre Spurcata (Rossbach).

XXIX. tablă. In dosul gării Bartolomeiu.

XXX. tablă. Dincôci de stupina lui Schlandt.

XXXI. Tabla Gimbaşenilor.

XXXII. tablă. Intre drumul Gim-bavului şi al Cristianului.

XXXIII. tablă. Lângă Cărămidaşia lui Kertsch.

XXXIV. tablă. Lângă casa de ţintă militară.

XXXV. Tabla Cristolovenilor.

XXXVI. tablă. Hotarul de sus (Ţinutul Postovarului şi Száraz-Tómós

Singuraticii proprietari au a aştepta pe d-l comisar estimator de catastru la pământul lor, seu — în cas decă această nu le-ar conveni să-şi provadă locul cu un pocium, pe care se se scrie exact şi clar numele, ubicaţiunea, numărul casei proprietarului şi de e posibil şi numărul top. al pământului.

Mai departe se fac atenţii toţi acei proprietari. a căror pământuri — pentru conservarea rentabilităţii seu urcarea aceleia — afară de cheltueile ordinare recer permanent şi cheltueli deosebite se fac atenţii dică pentru stabilirea astorfel de cheltueli şi pentru considerarea acestora la statorirea venitului curat, au a dovedi cu documente autentice la Direcţiunea de catastru reg. din Cluj atât capitalul fundamental întrebuintat pentru lucrări de scut etc. cât şi cheltueile anuale necesare pentru conservarea lor.

Brassó, în 23 Septembrie 1902.

(695,2—2) Magistratul oraşenesc.

AVIS.

Prin această aduc la cunoştinţa on. public cumcă am deschis o spălătorie de albituri, în Têrgul Inului nr. 26, la care rog pe on. public de o cercetare numărôsă.

Cu stimă Maria Brezó.

Moşie de vëndare. În poziţia cea mai frumoasă a Sécuiinei, distanţă de o ôră de la Braşov, őr de la staţiunea călei ferate distanţă de ¼ ôră, este de vëndare o moşie de 154 jugere, cu casă domnescă şi edificii economice. Loc foarte potrivit pentru zidire de fabrică de spirit şi pentru instalare de lăptărie. Adresa la administ. „Gazetei.“